

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ Ν.4877/2022 – ΕΛΛΑΔΑ ΙΣΧΥΡΗ

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

«ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ»

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2022

Το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων προχώρησε στην προκήρυξη του 1^{ου} Κύκλου του Καθεστώτος «Ενίσχυση Τουριστικών Επενδύσεων» (ΦΕΚ 4210Β/09-08-2022). Οι προτάσεις κατατίθενται μέσω του νέου Πληροφοριακού Συστήματος Αναπτυξιακών Νόμων από την 5^η Σεπτεμβρίου ως και την 5^η Δεκεμβρίου 2022.

Ανά περίπτωση μπορεί να υποβληθούν επενδυτικά σχέδια για ίδρυση νέας μονάδας, επέκταση ή/και εκσυγχρονισμό υφιστάμενης μονάδας.

Ο διαθέσιμος προϋπολογισμός ενισχύσεων για το έτος 2022 ανέρχεται σε:

- **75.000.000€** για το είδος Ενίσχυσης της Φορολογικής Απαλλαγής και
- **75.000.000€** για τα είδη ενίσχυσης Επιχορήγησης, Επιδότησης Χρηματοδοτικής Μίσθωσης και Επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Δικαιούχοι ενίσχυσης, που μπορούν να υποβάλουν πρόταση χρηματοδότησης επενδυτικού σχεδίου είναι πλέον **μόνο φορείς - νομικά πρόσωπα, είτε υφιστάμενοι είτε υπό σύσταση**: Ο.Ε., Ε.Ε., ΙΚΕ, ΕΠΕ, ΑΕ, Συνεταιρισμοί, Ομάδες Παραγωγών, Δημοτικές Επιχειρήσεις, ΚΟΙΝΣΕΠ κ.λπ. (**όχι όμως ατομικές επιχειρήσεις**).

ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ (ανάλογα του μεγέθους του φορέα) :

- α. ποσό **1.000.000€** για μεγάλες επιχειρήσεις (πάνω από 250 Ετήσιες Μονάδες Εργασίας)
- β. ποσό **500.000** ευρώ για μεσαίες επιχειρήσεις (ως 250 Ετήσιες Μονάδες Εργασίας),
- γ. ποσό **250.000** ευρώ για μικρές επιχειρήσεις (ως 50 Ετήσιες Μονάδες Εργασίας),
- δ. ποσό **100.000** ευρώ για πολύ μικρές επιχειρήσεις (ως 10 Ετήσιες Μονάδες Εργασίας)
- ε. ποσό **50.000** ευρώ για τις Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.), καθώς και τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς (Α.Σ.), τους Αστικούς Συνεταιρισμούς, τις Ομάδες Παραγωγών (Ομ.Π.), Οργανώσεις Παραγωγών (Ο.Π.), και τις Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (Α.Ε.Σ.).

ΕΙΔΗ Κ ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΜΙΚΡΩΝ και ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ στην ΚΡΗΤΗ

Το ποσοστό ενίσχυσης για τις **μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις** (που αποτελούν και την πλειονότητα) ανέρχεται **κατά κανόνα σε 70%**. Το ποσοστό αυτό χορηγείται στις περιπτώσεις **Φορολογικής Απαλλαγής, Επιδότησης Χρηματοδοτικής Μίσθωσης ή Επιδότησης του Μισθολογικού Κόστους των Νέων Θέσεων Εργασίας**.

Στην περίπτωση της **Επιχορήγησης σε χρήμα**, το μέγιστο ποσοστό ενίσχυσης για τους περισσότερους τύπους δαπανών ανέρχεται **κατά κανόνα σε 56%**.

Το ποσοστό Επιχορήγησης αυξάνεται σε ειδικές περιπτώσεις, ως εξής:

- **70%** σε ορεινές Δημοτικές Ενότητες/Δήμους, όπως της Νεαπόλεως και Οροπεδίου Λασιθίου, της Βιάννου, της Αγίας Βαρβάρας, των Ανωγείων, των Σφακίων κ.λπ.
- **70%** σε περιοχές που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές (π.χ. Σεισμός),
- **63%** σε κτίρια χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα κ.α.

ΕΙΔΗ Κ ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΜΕΣΑΙΩΝ και ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ στην ΚΡΗΤΗ

Για τις **Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις** δεν προβλέπεται **Επιχορήγηση σε χρήμα**.

Στις περιπτώσεις Φορολογικής Απαλλαγής, Επιδότησης Χρηματοδοτικής Μίσθωσης ή Επιδότησης του Μισθολογικού Κόστους των Νέων Θέσεων Εργασίας, το ποσοστό ενίσχυσης ανέρχεται **κατά κανόνα σε 48% και 40%** για τις Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις αντίστοιχα.

Το ποσοστό Ενίσχυσης αυξάνεται αντίστοιχα σε ειδικές περιπτώσεις, ως εξής:

- **60% και 50%** σε ορεινές Δημοτικές Ενότητες/Δήμους, όπως της Νεαπόλεως και Οροπεδίου Λασιθίου, της Βιάννου, της Αγίας Βαρβάρας, των Ανωγείων, των Σφακίων κ.λπ.
- **60% και 50%** σε περιοχές που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές (π.χ. Σεισμός),
- **54% και 45%** σε κτίρια χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα κ.α.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Μπορεί να ενταχθούν επιχειρήσεις **για επενδύσεις σε :**

α. **Ίδρυση ή επέκταση** ξενοδοχειακών μονάδων τεσσάρων (4) τουλάχιστον αστέρων,

β. **Εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής** ξενοδοχειακών μονάδων που ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία **τριών (3) τουλάχιστον αστέρων**, αφού παρέλθει πενταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της προηγούμενης επένδυσης εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής της μονάδας, καθώς και **εκσυγχρονισμού μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων**, εφόσον αναβαθμίζονται σε κατηγορία **τριών (3) τουλάχιστον αστέρων**,

γ. **Επέκταση ή/και εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής** ξενοδοχειακών μονάδων που έχουν **διακόψει τη λειτουργία τους, για δύο (2) τουλάχιστον έτη** πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής, με την προϋπόθεση ότι στο διάστημα διακοπής δεν έχει γίνει αλλαγή χρήσης του κτιρίου και ότι, μέσω της επέκτασης ή του εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής, **αναβαθμίζονται σε κατηγορία τεσσάρων (4) τουλάχιστον αστέρων**,

δ. ίδρυση, επέκταση ή/και εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής Τουριστικών Οργανωμένων Κατασκηνώσεων (camping), τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία **τριών (3) τουλάχιστον αστέρων**,

ε. ίδρυση ή/και εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων εντός χαρακτηρισμένων παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων, τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία **τριών (3) τουλάχιστον αστέρων**,

στ. ίδρυση, επέκταση ή/και εκσυγχρονισμό σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων, όπως ορίζονται στον ν. 4276/2014 (Α' 155), που ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε **κατηγορία τεσσάρων (4) τουλάχιστον αστέρων**, τα οποία κατατίθενται ως ενιαία επενδυτικά σχέδια μη περιλαμβανομένων των προς μεταβίβαση ή μακροχρόνια μίσθωση κτιρίων και εγκαταστάσεων,

ζ. ίδρυση, ή εκσυγχρονισμό μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων, εφόσον **σωρευτικά**,

ζα. φέρουν διακριτικό τίτλο «**ξενώνας φιλοξενίας**»,

ζβ. υλοποιούνται **εντός παραδοσιακών οικισμών** σε μια από τις ακόλουθες περιοχές:

i) ορεινές περιοχές, σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση της ΕΛ.ΣΤΑΤ., εκτός των δημοτικών ενότητων που συνιστούν μέρος του πολεοδομικού συγκροτήματος της Αθήνας,

ii) περιοχές που βρίσκονται σε απόσταση έως τριάντα (30) χιλιομέτρων από τα σύνορα,

iii) νησιά με πληθυσμό μικρότερο των τριών χιλιάδων εκατό (3.100) κατοίκων,

ζγ. κατατάσσονται σε **κατηγορία πέντε (5) κλειδιών**, σύμφωνα με την υπ' αρ. 12868/2018 (Β' 3119) απόφαση του Υπουργού Τουρισμού και

ζδ. διατηρούν ελάχιστο αριθμό **είκοσι (20) ενοικιαζόμενων δωματίων**, όπως αναγράφονται στα οικεία αδειοδοτικά έγγραφα,

η. ίδρυση, επέκταση ή/και εκσυγχρονισμό **ξενοδοχείων συνιδιοκτησίας (condo hotels)**, όπως ορίζονται στον ν. 4276/2014, που ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε **κατηγορία τεσσάρων (4) τουλάχιστον αστέρων** και υπό την προϋπόθεση ότι η μεταβίβαση ή η μακροχρόνια μίσθωση ενισχυόμενων τμημάτων αυτών λαμβάνει χώρα μετά από τη λήξη της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του φορέα της επένδυσης, με την επιφύλαξη της υποπερ. γζ της περ. γ του άρθρου 25 του παρόντος.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ εντός Περιφερειακών Ενισχύσεων

α. Επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού και συγκεκριμένα δαπάνες για:

αα. Την **κατασκευή, την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό κτιριακών εγκαταστάσεων**, καθώς και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτιρίων, και για κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία και στα εμποδιζόμενα άτομα, καθώς και **διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου**.

Οι δαπάνες αυτές αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβαίνουν το σαράντα πέντε τοις εκατό **(60%)** του συνόλου των ενισχυόμενων δαπανών περιφερειακού χαρακτήρα. Ο ως άνω συντελεστής διαμορφώνεται στο ογδόντα τοις εκατό **(80%)** για επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε κτίρια, τα οποία είναι χαρακτηρισμένα ως **διατηρητέα**.

Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται και στην περίπτωση που πραγματοποιούνται επί κατασκευών οι οποίες, κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος υπαγωγής στα

καθεστώτα ενίσχυσης του παρόντος, έχουν υπαχθεί στον ν. 1337/1983 (Α' 33) ή στον ν. 4178/2013 (Α' 174) ή στον ν. 4495/2017 (Α' 167). Η έναρξη καταβολής των ενισχύσεων δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί, εφόσον στο εγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο της επένδυσης περιλαμβάνονται κατασκευές για τις οποίες δεν έχει περαιωθεί η ως άνω διαδικασία νομιμοποίησης ή τακτοποίησής τους.

αβ. Την **αγορά του συνόλου ή και μέρους των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού**, όπως κτίρια, μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός **επιχειρηματικής εγκατάστασης**, υπό τις εξής προϋποθέσεις, οι οποίες πρέπει να συντρέχουν σωρευτικώς:

- i. η επιχειρηματική εγκατάσταση έχει κλείσει δύο (2) τουλάχιστον έτη πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής.,
- ii. η αγορά πραγματοποιείται από τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου, ο οποίος δεν σχετίζεται με τον πωλητή της επιχειρηματικής εγκατάστασης της περ. i εκτός εάν πρόκειται για μικρή επιχείρηση, η οποία αποκτάται από υπάλληλο του αρχικού ιδιοκτήτη, ο οποίος δεν έχει συγγένεια μέχρι 3ου βαθμού με τον ιδιοκτήτη / ιδιοκτήτες της μονάδας που έπαυσε τη λειτουργία της (σε περίπτωση νομικού προσώπου στη θέση του ιδιοκτήτη εννοούνται τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν μερίδιο / μετοχές του εταιρικού / μετοχικού κεφαλαίου) και η υπαλληλική σχέση να είχε διάρκεια τουλάχιστον δύο (2) ετών,
- iii. η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς. Από τις εν λόγω επιλέξιμες δαπάνες αφαιρείται το κόστος στοιχείων του ενεργητικού, τα οποία έχουν στο παρελθόν επιχορηγηθεί ή επιδοτηθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων πριν από την αγορά τους.

αγ. Την αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εγκαταστάσεων και των μεταφορικών μέσων που κινούνται εντός του χώρου της εντασσόμενης μονάδας.

αδ. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, του οποίου αποκτάται η χρήση, υπό την προϋπόθεση ότι στη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) προβλέπεται ότι ο εξοπλισμός περιέρχεται στην κυριότητα του μισθωτή, κατά τη λήξη της σύμβασης.

αε. Τον εκσυγχρονισμό ειδικών εγκαταστάσεων που δεν αφορούν σε κτίρια, και μηχανολογικών εγκαταστάσεων.

β. Επενδυτικές δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού, και συγκεκριμένα δαπάνες για:

βα. Τη μεταφορά τεχνολογίας, μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων,

ββ. συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

γ. Το μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας, που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της πραγματοποίησης του επενδυτικού σχεδίου υπολογίζεται για δύο (2) έτη από τη δημιουργία κάθε θέσης. Το ως άνω μισθολογικό κόστος αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη μόνο αυτοτελώς και όχι σε συνδυασμό με τις περ. α' ή/και β'.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων

- Δαπάνες για Συμβουλευτικές Υπηρεσίες ΜικροΜεσαίων Επιχειρήσεων (50% ενίσχυση)
- Δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση (50-70% ενίσχυση)
- Δαπάνες για συμμετοχή ΜμΕ σε Εμπορικές Εκθέσεις (50% ενίσχυση)

ΑΝΩΤΑΤΑ ΠΟΣΑ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

Το ανώτατο ποσό χορηγούμενων ενισχύσεων καθορίζονται βάση του μεγέθους του φορέα:

- Για πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις το συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο, για όλα τα είδη των ενισχύσεων, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα **3.000.000,00€**
- Για μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις το συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα **5.000.000,00€** για την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής και τα **3.000.000€** για τις λοιπές μορφές ενισχύσεων, των οποίων είναι ανά περίπτωση δικαιούχοι.

Εντός των ανωτέρω ορίων, οι δαπάνες εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων δεν μπορούν να υπερβούν τα **100.000€**.

Κάθε φορέας συμμετέχει στο κόστος του επενδυτικού σχεδίου είτε με ίδια κεφάλαια, είτε με εξωτερική χρηματοδότηση / δάνειο, είτε με συνδυασμό αυτών. Στο **(25%)** του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου **δεν πρέπει να περιλαμβάνεται κρατική ενίσχυση, δημόσια στήριξη ή παροχή.**

ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ και ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Με την έγκριση, δίδεται **αρχική προθεσμία υλοποίησης** του επενδυτικού σχεδίου, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα **Τρία (3) έτη**. Μετά την πιστοποίηση του 50% ή 65% της επένδυσης, μπορεί να δοθεί Παράταση ως 2 έτη maximum.

Ποσό που ανέρχεται ως **το 25%** της εγκεκριμένης επιχορήγησης μπορεί να καταβάλλεται στο δικαιούχο με την υλοποίηση έργου, τουλάχιστον ίσου με το 25% του συνολικού κόστους της επένδυσης, με βεβαίωση – δηλωτική πράξη περί ορθότητας των στοιχείων από Ορκωτό Λογιστή.

Το υπόλοιπο ποσό ως **το 50% ή το 65%** της εγκεκριμένης επιχορήγησης μπορεί να καταβάλλεται στο δικαιούχο μετά από την πιστοποίηση της υλοποίησης του 50% η του 65% του συνολικού κόστους, μέσω επιτόπιου ή διοικητικού ελέγχου.

Το υπόλοιπο ποσό της επιχορήγησης καταβάλλεται μετά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, μετά από τελικό επιτόπιο έλεγχο.

ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Το **Διάστημα Τήρησης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων** είναι **6 έτη** μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου και την πιστοποίηση έναρξης παραγωγικής λειτουργίας του. Στην περίπτωση υλοποίησης επένδυσης σε μισθωμένο ακίνητο, **η Διάρκεια μίσθωσης πρέπει να είναι επιπλέον 4 έτη.**

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ – ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ με ΣΤΕΛΕΧΗ μας

Για πιο εξειδικευμένες ανά περίπτωση **πληροφορίες και καθορισμό δια ζώσης ή/και on line συνάντησης**, μπορείτε να απευθύνεστε στα τηλέφωνα: **28410-27322 και 28410-24302**

E-mail : **notion.markaki@gmail.com**

Υπεύθυνοι : **Μαρία Μαρκάκη και Μαρίνα Γεροντή**